

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/102/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121517077
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121517077.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému V.Q. Q., narodenému XX. B. XXXX, Z. XX, R., zastúpenému advokátom Mgr. Ondrejom Barnom, Stropkov, Námestie SNP 538/16, o zaplatenie 1.828,27 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov, pod sp. zn. SK-3Csp/21/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove 8. februára 2024 sp. zn. 9CoCsp/2/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanému n e priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 12. októbra 2023 č. k. 3Csp/21/2022-152 výrokom I. zamietol žalobu a výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Predmetom sporu bola žaloba, ktorou sa žalobkyňa od žalovaného domáhala zaplatenia 1.828,27 eura s príslušenstvom. Poukázal na právnu argumentáciu § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „ZoSÚ“), § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 9, § 524, § 525 ods. 1, 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o bankách“). Výkonaným dokazovaním mal preukázané uzavretie spotrebiteľskej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 007307011040717 zo dňa 04. 07. 2017, na základe ktorej Všeobecná úverová banka, a. s. (banka) poskytla žalovanému úver vo výške 2.000 eur. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky.

1.1. Prvoinštančný súd sa v prvom rade zaoberal otázkou vecnej legitímácie strán. Pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného mal súd preukázanú. Žalovaný však vzniesol námietku nedostatku aktívnej vecnej

legitimácie žalobcu, argumentujúc nesplnením podmienok platného postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Predmetnú námietku posúdil súd prvej inštancie ako dôvodnú. Uviedol, že z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu, po predchádzajúcej písomnej výzve. Z uvedeného dôvodu súd skúmal, či právny predchodca žalobcu dodržal zákonom upravený postup, či k postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo platne. Nebolo sporné, že žalovaný úver riadne a včas nesplácal, neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak právny predchodca žalobcu treťou upomienkou - pokusom o zmier zo dňa 26. 02. 2019 oznámil žalovanému, že ku dňu 26. 02. 2019 dlhuje pohľadávku celkom 128,26 eura. Zároveň vyzval žalovaného na okamžité zaplatenie dlžnej sumy, s tým, že ho upozornil, že v opačnom prípade bude požadovať, aby vrátil celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Z výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 10. 04. 2019 mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu následne oznámil žalovanému, že v súlade s príslušnými ustanoveniami všeobecných obchodných podmienok a zmluvy o úvere vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva, so zostatkom 1.951,16 eura. Doručenie písomnej výzvy, ktorá predchádzala vyhláseniu predčasného splatenia celého úveru, žalobca nepreukázal. V konaní predložil len poštový podací hárok, resp. výpis z informačného systému pošty. Nebolo však jednoznačné, že takáto výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného, preto žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno.

1.2. V ďalšom rozsahu súd konštatoval neplatnosť právneho úkonu, ktorým malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 10. 04. 2019 neobsahuje informáciu, nezaplatením ktorej splátky boli splnené predpoklady na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pritom od splatnosti takejto splátky začína plynúť premĺčacia doba, poznanie ktorej je nevyhnutné pre obranu žalovaného. Právny úkon neobsahujúci informáciu nezaplatením ktorej splátky boli splnené predpoklady na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je potrebné považovať za neurčitý, nejasný a preto neplatný v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou z dôvodu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. V danom prípade došlo k postúpeniu pohľadávky pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, resp. pohľadávky, ktorá sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Za daného stavu súd žalobu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) výlučným úspechom žalovaného v spore.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 8. februára 2024 sp. zn. 9CoCsp/2/2024 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1, ods. 1 ako vecne správny potvrdil a stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti uviedol, že súd prvej inštancie však prieskume splnenia zákonných predpokladov platného predčasného zosplatnenia nemal preukázané doručenie výzvy dlžníkovi - spotrebiteľovi podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ani určitosť právneho úkonu predčasného zosplatnenia, keďže v ňom obsahovo absentuje uvedenie konkrétnej splátky úveru, pre ktorú právny predchodca žalobcu pristúpil k predčasnemu zosplatneniu. Ďalej zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom spore vyriešiť, je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Poukázal, že právnym predchodcom žalobcu bola banka, a to Všeobecná úverová banka, a. s., ktorá so žalovaným mala uzatvorenú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Išlo preto o bankový spotrebiteľský úver, kde na jednej strane podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka vystupoval dodávateľ - právny predchodca žalobcu a na druhej strane spotrebiteľ - žalovaný. Na to, aby takáto banková pohľadávka mohla byť platne postúpená na žalobcu, je potrebné, aby boli splnené predpoklady vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona o bankách, kde sa špeciálne ustanovujú podmienky aj s poukazom na zabezpečenie bankového tajomstva pri postupovaní takejto pohľadávky na iné (nebankové) subjekty. Spôsobilým predmetom postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani. Uvedené predpoklady sú

zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Nedodržaním zákonnych podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona, čo má za následok neplatnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Na absolútnu neplatnosť postúpenia súd musí prihliadnuť aj bez námietky z úradnej povinnosti, pretože postúpenie pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, je neplatná cessia ex tunc a jej neplatnosť sa nedá žiadnym spôsobom zhojiť. Poukázal, že v prejednávanej veci žalobca síce preukázal vyhotovenie hmotnoprávneho úkonu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak doručenie do dispozičnej sféry žalovaného preukázané žalobcom nebolo. Nepostačuje len preukázanie podania tejto hmotnoprávnej listiny na poštovú prepravu. Vzhľadom na to, že ide o hmotnoprávny úkon, ktorým sa v spotrebiteľských veciach preukazuje splnenie prvej podmienky pred aplikáciou ust. § 565 Občianskeho zákonníka o zosplatnení dlhu, je požiadavka, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenie, aby sa adresát, teda žalovaný mal objektívnu možnosť s touto listinou oboznámiť. Takáto situácia nastane v prípade, pokiaľ sa zásielka doručí žalovanému a tento ju prevezme, ale aj vtedy, pokiaľ žalovaný bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle veriteľa v ňom vyjadrenej, to znamená, akonáhle sa dostane prejav tejto vôle do sféry dispozície žalovaného. To, že takýto hmotnoprávny úkon bol podaný na poštovú prepravu neznamena, že sa dostal do sféry dispozície žalovaného, že bolo možné, aby sa žalovaný s takýmto úkonom oboznámil. Chýba doklad o doručovaní tejto listiny žalovanému. Tento prejav je podstatný pre naplnenie podmienok splatnosti úveru a doručenie oznámenia o splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ktoré bolo doručené k rukám žalovaného. Preto pre účely posúdenia platného postúpenia pohľadávky absentuje splnenie prvého predpokladu, ktorý ustanovuje § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to splatná pohľadávka. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 10. 04. 2019, ktorého doručenie žalovanému preukázal doručenkou (č. 1. 60 spisu). Žalobca síce v konaní predložil písomnú výzvu zo dňa 26. 02. 2019 s označením Tretia upomienka - pokus o zmier (č. 1. 59 spisu), ktorou upozornil dlžníka na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak dlžnú sumu okamžite neuhradí, nepreukázal však, že by sa takéto upozornenie dostalo do jeho dispozičnej sféry. Predloženie elektronického podacieho hárku nie je dôkazom o tom, že došlo k doručeniu zásielky - výzvy aj do dispozičnej sféry žalovaného na adresu uvedenú v zmluve o úvere, t. j. nepreukazuje, aký bol osud zásielky po jej odovzdaní na prepravu. Nestačí teda v spore preukázať podanie zásielky na pošte, ale aj to, že pošta zabezpečila dôjdenie zásielky do dispozičnej sféry dlžníka ako adresáta, čím mu bola vytvorená objektívna možnosť oboznámiť sa s ňou a s jej obsahom. Pre preukázanie uvedeného je totiž potrebné, aby žalobca preukázal, že listina došla do dispozičnej sféry dlžníka, a to buď doručenkou alebo kópiou vrátenej listovej zásielky neprevzatej spotrebiteľom v odbernej lehote. Nositeľom dôkazného bremena o možnosti dlžníka oboznámiť sa s obsahom podania je žalobca. Pokiaľ ide o printscreeny sledovania doručenia zásielok cez Slovenskú poštu, podľa názoru odvolacieho súdu ide o vykázanie administratívnej činnosti Slovenskej pošty bez ohľadu na to, kto v skutočnosti prevzal poštovú zásielku. Za správnosť postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pritom zodpovedal právny predchodca žalobcu, ktorý podľa obsahu spisu a s ohľadom na vyššie uvedené nepostupoval dôsledne, oproti doručeniu výzvy (oznámenia) o predčasnom zosplatnení úveru zo dňa 10. 04. 2019. V prípade rovnocennej listiny z pohľadu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka totižto žalobca v konaní predložil doručenkou o doručení písomnosti s uvedením dátumu prevzatia a vlastnoručného podpisu adresáta. Dovolací súd poukázal, že v danom prípade neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Pohľadávka právneho predchodcu žalobcu sa nestala splatnou pred postúpením, čo znamená neplatné postúpenie pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka, § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods. 8 zákona o bankách, a nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že podací hárk ako dôkaz o doručení zásielky do dispozičnej sféry tak, že poštový podací hárk resp. výpis z informačného systému pošty, nie je dôkaz o doručení výzvy žalovanému pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, na základe ktorého by bolo jednoznačné, že výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Žalobca napadá tento záver súdu prvej inštancie, následne argumentuje tým, že podací hárk preukazuje doručovanie do dispozičnej sféry adresáta, je potrebné rozlišovať preukázanie doručovania - teda podanie zásielky na poštovú prepravu a samotné

doručenie zásielky resp. dôjdenie do dispozičnej sféry adresáta. Žalobca nezdôvodnil ako preukazuje podací hárok doručenie (nielen doručovanie) do dispozičnej sféry adresáta hmotnoprávneho úkonu podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Námietky žalobcu tak postrádajú vecné argumenty.

2.2. S poukazom na nesplnenie zákonných podmienok pre zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, čoho následkom bolo neplatné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a nedostatok aktívnej vecnej legitimácie na strane žalobcu, pre ktoré nedostatky musela byť žaloba zamietnutá, odvolací súd sa už nezaoberal obsahovými náležitosťami výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pretože aj keby táto odvolacia námetka bola dôvodná, nezmenilo by to výsledok tohto sporu, teda zamietnutie žaloby v celom rozsahu. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená) a § 420 písm. f) CSP (odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces).

3.1. Dovolací dôvod uplatnený podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobkyňa nastolila k vyriešeniu právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; konkrétne v otázke, či doručenie do dispozičnej sféry adresáta preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručenia, pokiaľ je adresátom spotrebiteľ. Poukázala na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/129/2010 z 28. januára 2011, sp. zn. 1ObdoV/63/2005 z 30. apríla 2007 a judikované rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod R 4/2021, ktorého právna veta znie: „Ustanoveniu § 53 ods. 1 OZ neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa.“ Argumentovala aj uznesením sp. zn. 4Cdo/90/2023 z 29. novembra 2023, ktoré na dané rozhodnutia v podstatnom odkázala, na základe čoho uzavrela, že ide o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP). Uviedla, že všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je to, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť a pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t. j. len čo sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispoziície.

3.2. Žalobkyňa sa nestotožnila ani so záverom odvolacieho súdu, že z dôvodu neurčitosti (výzvy - upozornenia) ako právneho úkonu, v dôsledku čoho je jednostranný právny úkon veriteľa neplatný, možno hovoriť o absencii kvalifikovanej výzvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ a teda, že neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru. V nadväznosti na uvedené sformulovala právnu otázku: „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ náležitosťou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu“. Mala za to, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu aj v otázke: „pre ktorú splátku je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ v prípade, ak došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ.“ V tejto súvislosti poukázala na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2022 ktorý poskytol odlišné posúdenie otázky na obnovenie práva vyhlásiť predčasnú splatnosť, keď konštatoval: „Veriteľ má právo vyhlásiť predčasnú splatnosť dlhu deň po tom, keď sa niektorá splátka dostane do omeškania aspoň tri mesiace. (...) Napokon, toto právo sa mu zo zákona obnovuje pri každej ďalšej nezaplatenej splátke, ktorá sa dostane do omeškania viac ako tri mesiace a pri

každej splátke je potrebné po troch mesiacoch a jednom dni omeškania začať počítať novú premlčaciu dobu na potenciálne zosplatnený dlh...“ Správnosť týchto interpretačných prístupov najvyššej súdnej inštalácie majú potvrdzovať aj rozhodnutia súdov nižšej inštalácie, napr. uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoCsp/39/2022: „podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštalácie požadoval od žalobcu nad rámec dikcie zákona špecifikáciu splátky, s ktorou bola žalovaná v omeškani. Zo znenia § 53 ods. 9 a ani zo znenia § 565 Občianskeho zákonníka vôbec nevyplýva, že v upozornení spotrebiteľa na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka alebo v samotnej žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky, je nutné uviesť konkrétnu splátku, s ktorou je veriteľ v omeškani a pre ktorú požaduje zaplatenie celej pohľadávky,“ Tiež podľa uznesenia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11CoCsp/9/2021 z 21. 09. 2022: „...Odvolací súd pripomína, že súdna prax zaujala stanovisko tiež k obsahovým náležitostiam výzvy na plnenie pred postúpením pohľadávky a oznámenia o zosplatnení úveru podľa ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ so záverom, že z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať upozornenie, že ak dlžník dlžnú sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 169/2020).“

3.3. Dovolateľka zopakovala, že postupca využil svoje právo zosplatniť pohľadávku a podaním „Oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie“ z 20. júla 2017 upozornil žalovanú, že si toto právo dňom doručenia aj uplatňuje a vyzval ju k úhrade pohľadávky. Postupca toto svoje právo využil v súlade s § 53 ods. 9 zák. OZ (t. j. po omeškani s platením splátok po dobu troch mesiacov a po upozornení žalovaného na možné uplatnenie tohto práva v podaní z 19. júna 2017 označenom ako „Výzva pred mimoriadnou splatnosťou“, v ktorom bola žalovaná taktiež vyzvaná k dobrovoľnej úhrade omeškaných splátok) a zároveň v súlade s ustanovením § 565 OZ pre nesplnenie splátky, ktorá využitím práva podľa ustanovenia § 565 OZ predchádzala. Záverom zduplikovala, že keďže postupca neporušil žiadnu zákonnú povinnosť, došlo k platnému postúpeniu pohľadávky; nedošlo k porušeniu žiadneho z ustanovení § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a § 92 ods. 8 zákona o bankách a preto žalobkyňa v konaní disponuje aktívnou vecnou legitímáciou. Žiadala rozsudky súdov nižších inštalácií zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

3.4. Žalobkyňa akcentovala, že veriteľ nie je povinný vedieť správne právne posúdiť, pre nesplnenie ktorej splátky uplatňuje právo podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ a jeho úlohou je len sledovať splnenie týchto podmienok a ak toto právo uplatní po splnení týchto podmienok, je tento úkon jednoznačne platný a to bez ohľadu na to, či veriteľ stanovil „splátku“ pre nesplnenie ktorej sa domnieva, že došlo k uplatneniu tohto práva, nakoľko toto nevyplýva z právnych predpisov a je šikanózne, keďže veriteľ je povinný skutkovo vymedziť stav, avšak právne posúdenie (pričom určenie, pre nesplnenie ktorej splátky napokon došlo k uplatneniu uvedeného práva je výlučne právnym posúdením) je už výhradne vecou súdu. Obdobne vo veciach, v ktorých sa riešilo, pre ktorú splátku bol veriteľ oprávnený zosplatniť úver a od kedy je potrebné počítať začiatok premlčacej doby v spotrebiteľských veciach, bolo rozhodnuté aj v uzneseniach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/268/2020, 4Cdo/201/2022, 1Cdo/53/2021, 4Cdo/231/2021, 9Cdo/368/2021, 4Cdo/23/2021, 2Cdo/332/2021, 6Cdo/71/2022, 2Cdo/272/2021, 1Cdo/61/2022, 4Cdo/250/2021, 4Cdo/262/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/221/2022, 6Cdo/64/2021, 9Cdo/98/2022, 1Cdo/143/2022, 6Cdo/87/2023, ktoré podľa názoru žalobcu predstavujú ustálenú judikatúru dovolacieho súdu a od ktorej sa odvolací súd odklonil. Tiež poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov.

3.5. Žalobkyňa ďalej s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu je názoru, že ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 10. 04. 2019 - toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ a v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15. 12. 2018 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala po dobu troch mesiacov a pre ktorej nezaplatenie mohol ako jedinej vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškani spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom spotrebiteľ (žalovaný) bol nesporné na toto oprávnenie veriteľa upozornený (podaním zo dňa 26. 02. 2019). V posudzovanom prípade teda došlo v súlade s ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplnenie splátky splatnej dňa 26. 06. 2019. Je bez právneho významu, ak by

veriteľ v uvedenom podaní „určil“ inú splátku, resp. prípadne aj priamo túto splátku, nakoľko uvedené je bez pochyb právnym posúdením a to je výlučne vecou súdu. Uzavrela, že postupca využil právo podľa § 565 OZ a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy v lehote nie kratšej ako 15 dní v súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s ustanovením § 565 OZ - a z jeho strany nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, v dôsledku čoho nemožno prijať iný právny záver ako ten, že v súdenom prípade došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, nedošlo k porušeniu § 525 OZ, k postúpeniu došlo po tom čo sa stal predčasne splatným a teda nedošlo ani k porušeniu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaný.

3.6. Dovolateľka uzavrela, že vada zmätočnosti (§ 420 písm. f) CSP) spočíva v tom, že odvolací súd odôvodnil svoj potvrdzujúci rozsudok zmätočne, nekonzistentne a nepredvídateľne, nakoľko jeho právne závery v odôvodnení sú v rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty. Uviedla, že nerozumie dôvodom, pre ktoré odvolací súd neuznal poštový podací hárok (v kombinácii so zmluvnými stranami dohodnutou fikciou doručenia zásielok) ako relevantný dôkaz o tom, že právny predchodca žalobkyne žalovanému doručoval písomnosť. Odvolací súd bez reálneho odôvodnenia neakceptoval poštový podací hárok ako dôkaz o doručení písomnosti do dispozičnej sféry žalovaného a zároveň neuviedol dôvody, pre ktoré tento dôkaz vyhodnotil spôsobom, že žalobkyňa doručenie do dispozičnej sféry nepreukázala. Žiadala rozsudky súdov nižších inštancií zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá

rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10. Dovolaťka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala zmätočné, nekonzistentné a nepredvídateľné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nakoľko právne závery odvolacieho súdu sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty. Jedná sa o nepredvídateľné a nepreskúmateľné rozhodnutie, ktoré len zdanlivo (ak vôbec) poskytuje odpoveď na základnú otázku konania ohľadom preukázania doručovania do dispozičnej sféry adresáta prostredníctvom podacieho hárku, resp. doručovania ako takého.

11. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. III. ÚS 44/2022) uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Základné právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania (strany sporu) zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania (strana sporu) uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (m. m. IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

14. Judikatúrou konkretizovaný obsah práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) je veľmi pestrý. Procesné elementy tohto práva zdôrazňujú „stanovený postup“, teda dodržanie procesných pravidiel v konaní ako celku pred všeobecným súdom. Nezávislosť jeho rozhodovania sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Jedným z takýchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces, vylučujúcim svojvoľu pri rozhodovaní, je i povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2, ods. 3 CSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, kedy sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, alebo ignorujú kogentnú normu, či popierajú všeobecne akceptované chápanie dotknutého právneho inštitútu, treba také rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

16. V prejednávanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil nepreskúmateľnosť, nepredvídateľnosť či arbitrárnosť (ktorú žalobkyňa naznačuje) predmetného rozhodnutia napadnutého dovolaním. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

17. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú zjavné podstatné skutkové tvrdenia žalobkyne, ako aj opis dôkaznej situácie v konaní, odkaz na právnu úpravu ako aj jej aplikácia na zistený skutkový stav.

17.1. Súd prvej inštancie k aktívnej vecnej legitímácii žalobkyne najskôr osobitne zdôraznil, že písomná výzva banky dlžníkovi je obligatórnym predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Skonštatoval, že žalobkyňa nepredložila súdu doručenkú, prípadne obálku s doručenkou po

vrátení zásielky adresátovi, ktorá by preukazovala doručenie výzvy pred mimoriadnou splatnosťou do dispozičnej sféry žalovaného; z obsahu spisu mal zrejmý iba údaj o odoslaní zásielky žalovanému podľa poštových podacích hárkov. Súd prvej inštancie zreteľne upriamil pozornosť na skutočnosť, že ak mala byť výzvou v zmysle § 53 ods. 9 OZ posledná výzva na zaplatenie z 26. februára 2019, žalobkyňa síce preukázala jej odoslanie žalovanému, ale nepreukázala, že by sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Súd prvej inštancie logicky vychádzal z toho, že pokiaľ aj žalobkyňa v zosplatnení z 10. apríla 2019 uviedla, že napriek predchádzajúcim písomným výzvam nebola zo strany žalovaného evidovaná úhrada splatnej pohľadávky zo zmluvy, uvedené konštatovanie v oznámení o zosplatnení úveru nemôže nahradiť skutočné preukázanie doručenia samostatnej výzvy predchádzajúcej zosplatneniu úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ, na základe ktorej by mal veriteľ vyzvať dlžníka na úhradu omeškaných splátok a zároveň ho upozorniť na možnosť zosplatnenia úveru. Reflektujúc na tieto závery ďalej prvoinštančný súd akcentoval, že opomenutím postupu podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s ustanovením § 565 OZ, nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo v spojení s § 39 OZ zakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a teda nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobkyne. Vychádzajúc z týchto úvah napokon uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienok, vyžadovaných zákonom pre postúpenie pohľadávky, keď nepredložila súdu žiaden dôkaz preukazujúci doručenie výzvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ do dispozičnej sféry žalovaného. Nedodržanie zákonom stanoveného postupu znamená, že veriteľ využil právo na zosplatnenie pohľadávky v rozpore so zákonom a na takého zosplatnenie nemožno prihliadať. Následkom neplatného zosplatnenia pohľadávky je neplatné postúpenie pohľadávky na žalobkyňu.

17.2. Odvolací súd podrobne ozrejmil skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, zhrnul odvolacie námietky žalobkyne, vysvetlil, akým spôsobom skutkové tvrdenia a argumenty žalobkyne posúdil a aké právne normy aplikoval na zistený skutkový stav. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (ako aj z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie) je zjavné, akým spôsobom boli vyhodnotené zákonné predpoklady platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi žalobkyňou a Tatra bankou, a. s. a z toho vyplývajúci nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne. Odvolací súd uvažoval v tom zmysle, že nepostačuje len akékoľvek odoslanie zásielky, ako to vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 5Cdo/129/2010, 5Cdo/36/2020), keďže rozhodujúce je objektívne hľadisko, teda možnosť adresáta reálne sa oboznámiť s obsahom vôle veriteľa. Až vtedy môžu nastať právne účinky prejavenej vôle. Odvolací súd princíp doručovania právnych úkonov ako podmienku ich účinnosti kvalifikoval tak, že táto vyplýva nielen z § 45 OZ, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Mal za neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Náležite poukázal na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil, ale v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd považoval za primerané, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.

17.3. Odvolací súd mal za nesporné, že súd prvej inštancie vyhodnotil podací hárok ako dôkaz o doručení zásielky do dispozičnej sféry tak, že poštový podací hárok resp. výpis z informačného systému pošty, nie je dôkaz o doručení výzvy žalovanému pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, na základe ktorého by bolo jednoznačné, že výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Žalobkyňa napadá tento záver súdu prvej inštancie, následne argumentuje tým, že podací hárok preukazuje doručovanie do dispozičnej sféry adresáta, pričom je potrebné rozlišovať preukázanie doručovania - teda podanie zásielky na poštovú prepravu a samotné doručenie zásielky resp. dôjdenie do dispozičnej sféry adresáta. Žalobkyňa nezdôvodnila ako preukazuje podací hárok doručenie (nielen doručovanie) do dispozičnej sféry adresáta hmotnoprávneho úkonu podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S poukazom na nesplnenie zákonných podmienok pre zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho

zákonníka, čoho následkom bolo neplatné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobkyne, pre ktoré nedostatky musela byť žaloba zamietnutá, odvolací súd sa už nezaoberal obsahovými náležitosťami výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pretože aj keby táto odvolacia námietka bola dôvodná, nezmenilo by to výsledok tohto sporu, teda zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

18. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, a je zrejmé, ako a z akých dôvodov meritórne (rozsudkom) vo veci samej rozhodol. A keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vytvára v spätosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie organickú a kompletizujúcu jednotu, jeho odôvodnenie spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 CSP týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Z obsahu dovolania je celkom zrejmé, že žalobkyňa sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snaží spochybniť aj právne posúdenie sporu odvolacím súdom (rovnaké námietky uvádza aj pri nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP), ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (k tomu pozri aj R 24/2017, 9Cdo/248/2021, 9Cdo/265/2021).

20. Dovolaťka vyvodzuje prípustnosť dovolania v danej veci aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania).

21. Relevanciu podľa § 421 ods. 1 CSP má právna otázka (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

22. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolateľ povinný konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Žalobkyňa v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke, či „doručenie do dispozičnej sféry adresáta preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručenia, pokiaľ je adresátom spotrebiteľ“. Takto formulovaná otázka sama v sebe obsahuje istú vnútornú rozpornosť, pretože jej prvá časť, ktorú možno nazvať hypotetickým predpokladom, konštatuje preukázanú skutočnosť (doručenie preukázané podacím hárkom), ktorá však vôbec nekorešponduje skutočnostiam preukázaným v konaní tak, ako ich zistil odvolací súd. Z obsahu dovolania však možno ustáliť to, že žalobkyňa sa nestotožňuje s právnymi závermi súdov nižších

inšancií ohľadne preukázania doručenia výzvy na plnenie žalovaného, nakoľko v dovolaní tvrdí, že doručenie výzvy preukázala poštovým podacím hárkom, z čoho možno vyvodiť jej nesúhlas s právnym záverom odvolacieho súdu, že podací hárok nepreukazuje doručenie výzvy, teda nepreukazuje skutočnosť, že sa výzva dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Podľa názoru žalobkyne sa mal odvolací súd odkloniť od právnych záverov vyslovených v rozhodnutiach dovolacieho súdu R 4/2021, 5Cdo/129/2010, 4Cdo/90/2023, 1ObdoV/63/2005, 2Sžf/8/2009, 5Obdo/2/2017 a rozhodnutia ústavného súdu I. ÚS 174/09.

23. Rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 4/2021 bolo pôvodne najvyšším súdom vydané v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/36/2020; ide o rozhodnutie, z ktorého záverov vychádzali nižšie súdy pri posúdení otázky účinkov doručenia výzvy na plnenie. V tomto rozhodnutí dovolací súd konštatoval, že jednou z podmienok platného postúpenia pohľadávky banky na iný subjekt v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je okrem písomnej výzvy banky aj omeškanie klienta trvajúce nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní, čo i len s časťou dlhu, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne, inak je postúpenie pohľadávky postihnuté absolútnou neplatnosťou právneho úkonu v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom. V otázke doručovania výziev pri zosplatnení úveru dovolací súd zaujal jednoznačný názor, že „konceptia Občianskeho zákonníka je postavená na dispozitívnosti väčšiny jeho ustanovení, pričom v mnohých prípadoch je ponechané na zmluvnej slobode účastníkov, akým spôsobom pre svoje záväzkové vzťahy zákonnú úpravu modifikujú. V súlade s ustanovením § 2 ods. 3 OZ si totiž účastníci môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchylnou od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 OZ vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“ Za podstatné považoval, aby adresát mal možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle odosielateľa, teda aby sa tento prejav vôle dostal do jeho dispozičnej sféry, pričom povinnosťou odosielateľa je preukázať doručenie prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta (teda nie je nutné preukazovať doručenie priamo do vlastných rúk adresáta). Preukázanie takto definovaného účinného doručenia však nie je možné zamieňať s preukázaním odoslania prejavu vôle. Práve z tejto názorovej línie vychádzal aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí, správne ich interpretoval a aplikoval na prejednávanú vec; tieto závery dovolacieho súdu sú v priamom protiklade s tvrdeniami žalobkyne v dovolaní.

24. Rovnako ani v rozhodnutiach najvyššieho súdu (5Cdo/129/2010, 1ObdoV/63/2005), dovolací súd nevyslovil také právne posúdenie vecí, ktoré by mohlo akokoľvek spochybniť právne závery vyslovené odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí. Dovolací súd sa v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/129/2010 zaoberal otázkou účinného doručenia vyhlásenia o zabezpečení bytovej náhrady nájomcovi a v tejto súvislosti konštatoval potrebu objektívnej možnosti nájomcu sa s týmto vyhlásením oboznámiť, avšak bez nutnosti túto objektívnu možnosť aj skutočne využiť. Predmetom rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1ObdoV/63/2005 bola zase otázka, či pri doručovaní pozvánky na valné zhromaždenie boli dodržané podmienky § 129 ods. 1 Obchodného zákonníka a rovnako aj podmienky upravené v spoločenskej zmluve. Čo sa týka rozhodnutí sp. zn. 2Sžf/8/2009, 5Obdo/2/2017 a I. ÚS 174/09, v nich bola riešená

otázka odoslania podania, a nie jeho doručenia, preto odkaz dovolateľky na uvedené rozhodnutia je bez právnej relevancie z hľadiska ňou tvrdeného odklonu.

25. Dovolací súd záverom opakovane uvádza, že dovolateľ je zo zákona povinný nielen uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne (a vyložiť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia), ale tiež konfrontovať túto nesprávnosť s doterajšou rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu, lebo tomu patrí úloha zjednocovať rozhodovaciu prax súdov v civilnom konaní. Podľa toho je dovolateľ povinný vymedziť, v čom vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania a pokiaľ dovolateľ uplatňuje dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, mal by v dovolaní uviesť, ktorý z predpokladov vymedzených v tomto ustanovení je naplnený a prečo. Dovolateľ je povinný jasne a zrozumiteľne vymedziť relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a uviesť, v čom sa odvolací súd odchýlil od tejto relevantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prejednávanej veci však žalobkyňa takto nepostupovala a odlišnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej by sa mal odvolací súd odchýliť, nevymedzila. Rozhodnutia dovolacieho súdu, o ktoré žalobkyňa opiera dôvodnosť dovolania, žiadnym spôsobom nenapĺňajú definičné znaky podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože v nich dovolací súd nevyslovil také právne závery, od ktorých by sa v prejednávanej veci odvolací súd odchýlil. Dovolací dôvod uplatňovaný podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP preto nie je prípustný, pretože neexistuje dovolateľom tvrdený rozpor záverov odvolacieho súdu s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Dovolací súd opakovane uvádza, že žalobkyňa v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke, či doručenie do dispozičnej sféry adresáta preukázané podacím hárkom spôsobuje účinky riadneho doručenia, pokiaľ je adresátom spotrebiteľ. Súd nižšej inštancie však boli názoru, že doručenie výzvy - upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ nemali za preukázané. Ako už bolo vyššie uvedené, dovolateľkou formulovaná právna otázka obsahuje vnútornú rozpornosť, pretože jej prvá časť, ktorú možno nazvať hypotetickým predpokladom, tvrdí preukázanú skutočnosť (doručenie preukázané podacím hárkom), ktorá však vôbec nekorešponduje skutočnostiam preukázaným v tomto konaní tak, ako ich zistili súdy nižších inštancií.

26. Dovolací súd ešte v súvislosti s možnými úvahami o existencii tzv. ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 71/2018) upriamuje pozornosť na skutočnosť, že v skutkovo a právne obdobných veciach sa predmetnou otázkou dovolací súd zaoberal v celej plejáde vzájomne, na seba nadväzujúcich rozhodnutiach: sp. zn. 5Cdo/133/2023, 1Cdo/68/2023, 3Cdo/39/2023, 2Cdo/182/2022, 9Cdo/295/2021, 7Cdo/70/2023, 4Cdo/186/2024, 1Cdo/166/2024, v dôsledku čoho je možné v nich vyslovené právne názory považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Vec prejednávajúci senát sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi vyslovenými v týchto rozhodnutiach a v okolnostiach posudzovanej veci na ne v celosti poukazuje. Na margo dovolateľkou preferovaného uznesenia sp. zn. 4Cdo/90/2023 z 29. novembra 2023, podľa ktorého „právny názor odvolacieho súdu, že žalobkyňa nepreukázala, že predmetné výzvy žalovanému doručila, keď neakceptoval podacie hárky o ich podaní na poštovú prepravu na adresu žalovaného, ktorými žalobkyňa doručovanie výziev preukazovala, nie je správny“ dovolací súd, teraz už v kontexte vyššie menovanej recentnej judikatúry najvyššieho súdu uvádza, že povinnosť predložiť vec veľkému senátu (§ 48 CSP) nevzniká, ak senát, nasledujúc ustálenú rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu sa dostáva do rozporu s iným, ojedinele vysloveným právnym názorom, hoci aj v rozhodnutí toho istého senátu. Z citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu (5Cdo/133/2023, 1Cdo/68/2023, 3Cdo/39/2023, 2Cdo/182/2022, 9Cdo/295/2021, 7Cdo/70/2023, 4Cdo/186/2024, 1Cdo/166/2024) vo vzťahu k preskúmvanej veci vyplýva, že otázkami nastolenými dovolateľkou v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 432 ods. 1 CSP sa dovolací súd zaoberal a zaujal k nim jednotné stanovisko (rozhodovacia prax dovolacieho súdu už viacej nie je rozdielna). Vec prejednávajúci senát najvyššieho súdu tak zdieľa názor súladný s absolútne väčšinovým názorom praxe dovolacieho súdu, že predloženie samotného podacieho hárku samo o sebe ešte nedokazuje, že došlo k dôjdeniu zásielky - výzvy a oznámenia aj do dispozičnej sféry žalovaného na adresu uvedenú v zmluve o úvere, t. j. nepreukazuje, aký bol osud zásielky po jej odovzdaní na pošte. Aj keď na doručovanie zásielky prostredníctvom poštového doručovateľa nemá odosielateľ vplyv a dosah, ustanovenie § 45 ods. 1 OZ jednoznačne vyžaduje, aby prejav vôle došiel adresátovi - neprítomnej osobe. Nestačí teda v spore preukázať podanie zásielky na pošte, ale aj to, že pošta zabezpečila dôjdenie zásielky do dispozičnej sféry žalovaného ako adresáta, čím mu bola vytvorená objektívna možnosť oboznámiť sa s

ňou a s jej obsahom.

27. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania v danej veci z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP a to konkrétne: „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ náležitosťou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu“. Dovolací súd zdôrazňuje, že k posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ nie je splnený niektorý z týchto predpokladov prípustnosti, dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. V takomto prípade je tu bez ďalšieho dôvod na odmietnutie dovolania a dovolací súd ďalšie podmienky prípustnosti dovolania neskúma. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver odvolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

27.1. Vyššie uvedené znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické a ani akademické otázky. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP. S poukazom na nesplnenie zákonných podmienok pre zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, čoho následkom bolo neplatné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a nedostatok aktívnej vecnej legitimácie na strane žalobcu, pre ktoré nedostatky musela byť žaloba zamietnutá, odvolací súd sa už nemusel nezaoberať obsahovými náležitosťami výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pretože aj keby táto odvolacia námietka bola dôvodná, nezmenilo by to výsledok tohto sporu, teda zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Preto predložená dovolacia otázka žalobkyňou nebola otázka kľúčová - nezávisel od nej výsledok sporu.

27.2. Dovolací súd podčiarkuje, že v rámci dovolacieho konania je preto podstatné, aby otázka, ktorú dovolateľ nastoluje, nebola iba akademického charakteru, ale aby mala reálny dopad na rozhodnutie vo veci. Dovolací súd uzatvára, že predmetná dovolacia otázka nastolená žalobkyňou je akademická a v tom prípade dovolací súd ju nemôže riešiť, pretože by sa tým zbytočne zaoberal právnym problémom, ktorý nemá žiaden význam pre konkrétnu vec. Je pritom potrebné zdôrazniť, že cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán. Predložená dovolacia argumentácia tak nepredstavuje vymedzenie kardinálnej právnej otázky spôsobom predpokladaným v § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

28. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

29. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.